

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Registratienummer: Z-24029/WS38137/1

Datum: 8 november 2016

Soort Voorstel: Adviesnota

Onderwerp: Uitbreiding huisvestingscapaciteit Herenwegschool

Portefeuillehouder: Wethouder Zweerts de Jong

Programma: Meedoen

Kernboodschap: Door de opheffing van de Den Deylschool en instroom nieuwe leerlingen is het noodzakelijk de capaciteit van het gebouw van de Herenwegschool, Herenweg 4 te Wassenaar, uit te breiden.

Bijlagen:

- bijl. 1. a. Aanvraag uitbreiding schoolgebouw Herenweg – toevoeging 2 leslokalen, 30-08- 2015;
- b. Ontwerptekeningen realisatie 2 nieuwe lokalen Herenwegschool, 6 juni 2016, PBV Architecten;
- c. Kostenraming: W.853 Herenwegschool, Wassenaar, budgetraming schetsontwerp dakopbouw/verbouw gymzaal, 15-07-2016, prijspeil 1^e kwartaal 2016;
- d. Berekening krediet n.a.v. overleg met de architect;
- e. Planning: Realisatie twee lokalen Herenwegschool, 19-08-2016;
- f. Leerlingenprognose en ruimtebehoefte basisonderwijs 2016 scenario, gemeente Wassenaar: Ontwikkeling van 11MQ00 – Basisschool Herenweg;
- g. Overzicht basisscholen teldatum 1-10-2016, prognose 2016 scenario;
- h. Meetcertificaat Primair Onderwijs Gemeente Wassenaar, bruto vloeroppervlakte cf NEN 2580 m² voor basisscholen d.d. 30-09-2009, herenwegschool, Herenweg 4, 2242 ES Wassenaar, Jansen BouwScan;
- bijl. 2. Verslag OOGO uitbreiding Herenwegschool;
- bijl. 3. Nieuwsbericht CBS van 21-09-2016, Aantal leerlingen blijft dalen, behalve in grote steden (www.cbs.nl);
- bijl. 4. CBS, Bevolkingstrends september 2016, Hoofdstuk 7: Ontwikkeling van het aantal basisschoolleerlingen;

Stukken ter inzage:

nee

Beslispunten:

1. Een krediet van € 347.000,00 beschikbaar te stellen voor de uitbreiding met 271 m² van de Herenwegschool;
2. Een "reserve kapitaallasten Herenwegschool" in te stellen voor de duur van 25 jaar ingaande 2018 met als doel de kapitaallasten voor de uitbreiding van de Herenwegschool te dekken;
3. De kapitaallasten vanaf 2018 te dekken uit deze "reserve kapitaallasten Herenwegschool";
4. Bij de vaststelling van de programmabegroting 2018 een bedrag van € 347.000 te storten in deze "reserve kapitaallasten Herenwegschool" ten laste van de Algemene Reserve (vrij besteedbaar).

Voorstel aan de Raad

Onderwerp

Uitbreiding huisvestingscapaciteit Herenwegschool

Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van de scholen in Wassenaar. De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2015 gemeente Wassenaar (verder te noemen: de verordening) vormt de basis voor het bekostigen van voorzieningen in de huisvesting. Schoolbesturen moeten daarvoor een aanvraag bij uw college indienen. Door het bestuur van PCOW is een aanvraag voor uitbreiding van de Herenwegschool ingediend. Het schoolbestuur wil de uitbreiding in de zomervakantie van 2017 realiseren.

Beslispunten

1. een krediet van € 347.000,00 beschikbaar te stellen voor de uitbreiding met 271 m² van de Herenwegschool;
2. een "reserve kapitaallasten Herenwegschool" in te stellen voor de duur van 25 jaar ingaande 2018 met als doel de kapitaallasten voor de uitbreiding van de Herenwegschool te dekken;
3. de kapitaallasten vanaf 2018 te dekken uit deze "reserve kapitaallasten Herenwegschool";
4. bij de vaststelling van de programmabegroting 2018 een bedrag van € 347.000 te storten in deze "reserve kapitaallasten Herenwegschool" ten laste van de Algemene Reserve (vrij besteedbaar).

Beoogd effect

Voorzien in adequate huisvesting Herenwegschool

Argumenten

1.1 De gemeente is verantwoordelijk voor passende huisvesting

Per 1 januari 2015 is de taak en budget voor het buitenonderhoud en aanpassing van schoolgebouwen naar de schoolbesturen overgeheveld, maar blijft de gemeente verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen. Met toepassing van de artikelen 6 e.v. van de verordening wordt een aanvraag bij het college ingediend. Het college beoordeelt de aanvraag en treedt in overleg met de overige schoolbesturen voordat het voorstel aan de raad wordt vastgesteld.

1.2 De gevraagde uitbreiding is noodzakelijk

De door het schoolbestuur ingediende aanvraag heeft betrekking op een voorziening in de huisvesting, bedoeld in artikel 2, onder a, sub 2 van de verordening: "voor blijvend of voor

tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen bestaande uit: uitbreiding van een gebouw waarin een school is gehuisvest" (bijlage 1a).

Voor de beoordeling gelden de criteria dat de noodzaak van het uitbreiden van een schoolgebouw aanwezig is als de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit van een schoolgebouw van een school voor basisonderwijs of voortgezet onderwijs kleiner is dan de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte en het verschil tussen de capaciteit en de ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs of voortgezet onderwijs, gelijk of groter is dan de drempelwaarde, bedoeld in bijlage III, deel C en daarnaast, als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende minstens tien jaar kunnen worden verwacht, er geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

Door een stijging van het aantal leerlingen is de school niet in staat om de leerlingen adequaat te huisvesten. De sterke toename wordt veroorzaakt door de nieuwe instroom van leerlingen en de extra toestroom vanwege de sluiting van de Den Deylschool. Het blijkt dat de Herenwegschool populair(der) is onder de ouders van de vereniging voor PCOW. Dit veroorzaakte een scheve verhouding. Een ontwikkeling met financiële en personele gevolgen, die veel heeft losgemaakt binnen de vereniging.

Per 1 oktober 2016 zijn er 62 leerlingen meer op de Herenwegschool ingeschreven. Deze constatering alleen is niet voldoende om de noodzaak van de behoefte aan extra capaciteit vast te stellen. De aanwezige vierkante meters huisvestingscapaciteit spelen hierin een belangrijke rol en bovendien moet de behoefte over meerdere jaren worden aangetoond. De leerlingenprognose vormt het instrument om de noodzaak in de toekomst al dan niet te bevestigen.

1.3 De noodzakelijke behoefte is structureel

De in 2015 opgestelde en geactualiseerde prognose (zie bijlage 1e en 1f) is gecorrigeerd met de nieuwe instroom per 1 oktober 2016. Op basis hiervan is de te verwachten huisvestingsbehoefte voor de Herenwegschool over 10 jaar, in casu: 2027, te bepalen op 2036 m² c.q. 15 lokalen. Deze huisvestingsbehoefte komt overeen met de door het schoolbestuur gevraagde uitbreiding van 271 m² c.q. 2 lokalen.

1.4 De capaciteit van de school moet 2106 m² worden

Het aantal vierkante meters van de Herenwegschool, het hoofdgebouw + het voormalig gymgebouw, bedraagt 1768 m² c.q. 13 lokalen (bijlage 1h). Terwijl het aantal leerlingen per teldatum 1 oktober 2016 correspondeert met een capaciteit van 2106 m² c.q. 16 lokalen (bijlage 1f en 1g). De behoefte voor de lange termijn blijkt uit de leerlingenprognose.

De indeling van het hoofdgebouw biedt hiertoe geen mogelijkheden. In en op het voormalige gymgebouw is de ruimte wel aanwezig, die geschikt is te maken voor onderwijsruimten. De verbouwing komt neer op de realisatie van één lokaal van 51 m² door middel van een dakopbouw op het platte dak van de uitbouw, één lokaal van 54 m² op de zolder onder de schuine kap, toiletten en verkeersruimte (bijlage 1b).

1.5 De gemeente stelt het krediet beschikbaar en het schoolbestuur voert uit

Dit advies is een vervolg op ons voorstel aan uw raad van 4 juli jl., waarin de noodzaak voor de uitbreiding is vastgesteld, onder voorbehoud van het nader bepalen van de omvang in m² en de hoogte van de bekostiging.

De gemeente wordt gevraagd om een krediet beschikbaar te stellen en het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de te volgen WABO-procedure om de benodigde vergunningen te verkrijgen en de realisatie van de uitbreiding. Om de kosten van de uitbreiding te kunnen bepalen heeft het schoolbestuur een budgetraming laten opstellen. Het gespecificeerde kostenoverzicht treft u als bijlage 1c aan. De kostenopstelling is door de afdeling OGB beoordeeld en bevat geen onregelmatigheden.

1.6 De aanpak binnenklimaat en de ontruimingsinstallatie zijn niet opgenomen in het krediet

Voorzieningen in het kader van het binnenklimaat zijn geen voorzieningen in de huisvesting en niet de verantwoordelijkheid van de gemeente. De budgetraming bevat het aanbrengen van 2 units "luchtbehandeling frisse scholen". De verbetering van het binnenklimaat is op grond van de Regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs éénmaal eerder toegepast. Destijds zijn vier basisscholen aangepakt. Het Rijk bekostigde 60% en de gemeente 40% van de investeringskosten. Om de kosten sluitend te krijgen hebben de schoolbesturen van de vier basisscholen een eigen bijdrage geleverd. Hier is sprake van 'een extra voorziening' ten opzichte van de andere basisscholen.

Verder is in de raming sprake van het uitbreiden en aanpassen van de elektrotechnische beveiliging en het aanbrengen van een ontruimingsinstallatie. Van de architect is nader uitleg ontvangen. De elektronische voorzieningen hebben betrekking op het aanpassen van de bestaande elektrische installatie (aangepassen meterkast, aanbrengen E-installatie zoals stopcontacten, verlichtingspunten, inbraakbeveiliging e.d.) als gevolg van de uitbreiding. Het aanbrengen van de ontruimingsinstallatie maakt onderdeel uit van een aanvraag in het kader van de "warme overdracht".

Deze voorzieningen zijn uit de budgetraming gehaald en overeenkomstig bijgesteld (bijlage 1d).

Kanttekeningen

1.1 De uitbreiding is pas medio 2017 gerealiseerd (bijlage 1e)

In het raadsvoorstel is ook uitgesproken dat de (leegkomende) Den Deylschool, Middelweg 31, de voorkeurslocatie is voor de tijdelijke huisvesting van de Herenwegschool met ingang van het schooljaar 2016/2017. Een en ander ter overbrugging van de periode om de benodigde capaciteit op het terrein van de Herenwegschool te realiseren. Het schoolbestuur heeft alle leerlingen binnen de huidige capaciteit van het gebouw van de Herenwegschool ondergebracht. Hierbij zijn de ondersteunende ruimten (lerarenkamer, e.d.) voor dit schooljaar opgeofferd. Om deze ruimten te compenseren huurt het schoolbestuur in de naastgelegen locatie Herenweg 6 de benodigde vierkante meters. De locatie Den Deylschool wordt door het schoolbestuur nog gebruikt voor de nieuwe instroom van leerlingen van groep 1 en de peutergroep.

1.2 De Den Deylschool is ook nog te gebruiken

Het bestuur vraagt om een uitbreiding die het gevolg is van het afstoten van de Den Deylschool. Het gebouw is nog te gebruiken voor het onderwijs. De Den Deylschool is echter opgeheven omdat het aantal aanmeldingen terugliep, omdat ouders van PCOW in hun keuze voor een school voor de Herenwegschool kozen. Deze disbalans veroorzaakte o.a. extra druk op het personeel van de Den Deylschool, waardoor het bestuur werd geconfronteerd met bovenmatig en langdurig ziekteverzuim. Een forse kostenpost, waarvoor het schoolbestuur verantwoordelijk is. Verder is er sprake van een oplopend exploitatietekort. De kwaliteit van het onderwijs verschaalde. Allemaal redenen voor het bestuur van PCOW om de Den Deylschool op te heffen en alle leerlingen in één gebouw onder te brengen. Een keuze die uit onderwijskundig en pedagogisch oogpunt veruit de voorkeur heeft.

Daarnaast vervult het gebouw van de voormalige Den Deylschool een essentiële rol in het accommodatiebeleid. Het optimaliseren van gebouwen en voorzieningen, zoals het CJG, is alleen mogelijk als het gebouw van de voormalige Den Deylschool niet meer wordt ingezet voor onderwijs, maar vrijkomt voor andere doeleinden.

1.3 Het proces rondom de aanvraag verdiende geen schoonheidsprijs

Er moet een oplossing komen voor de huisvesting van de leerlingen. Ook al zijn de mogelijkheden om de sluiting van de Den Deylschool vast te stellen helaas niet in volledige gezamenlijkheid besproken. Op dit onderdeel verdient het proces geen schoonheidsprijs. Het schoolbestuur is intern tot een afweging gekomen, zoals eerder gesteld onder druk van externe omstandigheden. Extern is informatie verstrekt en uiteindelijk met de keuze van het schoolbestuur een voldongen feit gepresenteerd. Terwijl er wettelijke mogelijkheden aanwezig waren om de keuze nog open te houden. De school bevond zich nog niet voor het derde achtereenvolgende schooljaar onder de opheffingsnorm. Dit stond wel te gebeuren, maar ook

de mogelijkheid om onder de gemiddelde schoolgrootte voort te bestaan. Het bestuur vond dat deze situatie niet langer meer was te tolereren en heeft dit besluit pas gedeeld met de gemeente toen er sprake was een "fait accompli". De geleidelijkheid van de sluiting van de Den Deylschool is hierdoor onder druk komen te staan. Op korte termijn moet er voor vervangende huisvesting worden gezorgd.

Burgerparticipatie

N.v.t.

Communicatie

Met de overige schoolbesturen is Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd. Hiermee zijn de schoolbesturen in de gelegenheid gesteld om hun zienswijzen over de voorgenoemde vaststelling kenbaar te maken. Het verslag van het OOGO met de zienswijzen is bijgevoegd (bijlage 2).

Financiën

Voorgesteld wordt:

1. een krediet van € 347.000,00 beschikbaar te stellen voor de uitbreiding met 271 m² van de Herenwegschool;
2. een "reserve kapitaallasten Herenwegschool" in te stellen voor de duur van 25 jaar ingaande 2018 met als doel de kapitaallasten voor de uitbreiding van de Herenwegschool te dekken;
3. de kapitaallasten vanaf 2018 te dekken uit deze "reserve kapitaallasten Herenwegschool";
4. bij de vaststelling van de programmabegroting 2018 een bedrag van € 347.000 te storten in deze "reserve kapitaallasten Herenwegschool" ten laste van de Algemene Reserve (vrij besteedbaar).

Het schoolbestuur heeft een budgetraming op basis van een schetsontwerp van de dakopbouw en verbouw van de (voormalige) gymzaal laten opstellen. Deze budgetraming treft u als bijlage 1c aan. Het kostenoverzicht is beoordeeld en bevat geen bijzonderheden. Het schoolbestuur is gevraagd om tijdig offertes op te vragen.

Risico's

Door de sluiting van de Den Deylschool komt de capaciteit van de onderwijshuisvesting onder druk te staan. In vierkante meters en lokalen neemt de beschikbare capaciteit af door sluiting van de Den Deylschool en uitbreiden van slechts 271 m² van de Herenwegschool. Dit leidt niet direct tot een tekort. De leerlingenprognose vertoont een daling van de basisgeneratie, dat wil zeggen dat er minder kinderen over de scholen in Wassenaar zijn te verdelen. Een trend die ook door CBS wordt bevestigd (bijlagen 3 en 4). Over de periode 2009 t/m 2015 is er sprake van een afname van 5%.

De periode 2015 t/m 2023 laat een daling van 27% zien en vanaf 2023 t/m 2030 wordt een toename met 7% verwacht. Deze percentages hebben betrekking op het primair en voortgezet onderwijs.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester